

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24Co/104/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815205193
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8815205193.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v spore žalobcov: 1: Z. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XX, XXX XX D. nad R., 2. Z. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XX, XXX XX D. nad R., proti žalovaným: 1. V. a pasienkové pozemkové spoločenstvo Z., so sídlom Z. XX, XXX XX D. nad R., P.: XX XXX XXX, 2. Z. T., nar. XX.XX.XXXX, Z. 4, XXX XX D. nad R., 3. A. Z., nar. XX.XX.XXXX, Z. 8, XXX XX D. nad R., 4. A. U., nar. XX.XX.XXXX, Z. 9, XXX XX D. nad R., 5. Z. S., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., 6. A. D. (ml.), nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., 7. B. D., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., 8. A. E., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., 9. Z. C., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. B. C., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. A. D., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. A. Q., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. A. D., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. G. C., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. Z. D., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. A. K., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. Z. D., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., 18. B. T., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. F. K., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. P. E., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. A. D., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. Z. R., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. A. R., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. A. Q., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. A. N., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. A. D., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. Z. H., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. A. C., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. A. R., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R. XX. B. D., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX D. nad R., XX. S. C., nar. XX.XX.XXXX, Z. č. XX, XXX XX D. nad R., všetci žalovaní okrem žalovaného v XX. rade právne zastúpení advokátskou kanceláriou A.. K. E., s.r.o., so sídlom V. 1. mája XXXX, XXX XX N. nad R., P.: XX XXX XXX, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 11C/209/2015-227 zo dňa 27. marca 2017 a o odvolaní žalovaných (okrem žalovaného v XX. rade) proti opravnému uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k 11C/209/2015-260 zo dňa 09. júna 2017, takto jednohlasne

rozhodol:

I. M e n í uznesenie v spojení s opravným uznesením vo výroku o trovách konania tak, že žiadna zo strán n e m á nárok na náhradu trov konania.

II. Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že určuje, že žalobca v 1. rade a žalobca v 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi so spoluvlastníckym podielom, každý vo veľkosti X/XX k nehnuteľnostiam špecifikovaným vo výroku rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovia majú voči žalovaným v 1. až XX. rade nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 110, § 114, § 115, § 116 ods. 1, 2, § 145 ods. 1, 2, § 566 ods. 1 zákona č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník, § 854, § 865 ods. 3, § 129 ods. 1, 2, § 130 ods. 1, 2, § 132 ods. 1, § 134 ods. 1, 3, 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 137 písm. c), § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, § 31 ods. 14 zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločnostiach.

3. Súd prvej inštancie napadnutým opravným uznesením rozhodol tak, že opravil výrok rozsudku o trovách konania tak, že žalobca v 1. rade a žalobca v 2. rade majú voči žalovaným v X. až XX.. rade nárok na náhradu trov konania v pomere 100%. Zároveň opravil aj odôvodnenie v bode 42 rozsudku.

4. Rozhodnutie právne odôvodnil § 224 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

5. Vychádzal zo zistenia, že v predmetnom konaní sa žalobcovia domáhali určenia vlastníckeho práva k špecifikovaným nehnuteľnostiam a to z dôvodu, že tieto užívali nepretržite 10 rokov. Žalobcovia tvrdili, že vstúpili do držby ich právnych predchodcov na základe dohody o odovzdaní majetku z 04.06.1996, predmetom ktorej bolo odovzдание užívacieho práva k citovaným nehnuteľnostiam. V pripojenom spise v konaní sp. zn. 7C/203/2014 súd určil vlastnícke právo k uvedeným nehnuteľnostiam v prospech žalovaných v X.. až XX. rade. Žalobcovia v predmetnom konaní, ako aj v konaní sp. zn. 7C/203/2014 predložili postupne aktualizované zoznamy členov spoločnosti (žalovaného), vždy k 31.12. bežného roka, a to postupne za obdobie rokov 1996 až 2013. Zo súčasných listov vlastníctva č. XXX a XXX k.ú. Z. vyplýva, že na základe cit. rozsudku boli žalovaní v X. až XX. rade zapísaní ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľností. Pokiaľ ide o LV č. XXX, dva podiely z XX podielov boli zapísané v prospech subjektu označeného ako „V. majetok X. v celku“ a pokiaľ ide o LV č. XXX ako „urbarialisti“.

6. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalovaný v 1. rade je pozemkové spoločenstvo s právnou subjektivitou, ktoré sa transformovalo zo spoločenstva bez právnej subjektivity, ako to vyplýva z notárskej zápisnice H Vykonaným dokazovaním mal za plne preukázané, že predmetné nehnuteľnosti užívali žalobcovia, resp. ich právni predchodcovia odo dňa registrácie V. a pasienkového pozemkového spoločenstva Z. po predchádzajúcom odovzdaní nehnuteľností N. lesmi, štátny podnik E. s tým, že už pri registrácii spoločenstva, pozemkové spoločenstvo užívalo nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX k.ú. Z.. Na základe uvedeného dospel k záveru, že žalobcovia nadobudli predmetné nehnuteľnosti na základe vydržania a že u nich boli splnené všetky predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, ako aj to, že u žalobcov je daný naliehavý právny záujem. Na základe uvedeného preto súd žalobe vyhovel. Poukázal na to, že námietka žalovaného v 1. rade týkajúca sa jeho pasívnej vecnej legitímácie nie je dôvodná, nakoľko v LV č. XXX a XXX je síce uvedené, že dva podiely z XX podielov boli zapísané v prospech V. majetku X. v celku a urbarialistov, ale zrejme ide o chybu v zápise na liste vlastníctva zo strany katastra, a s poukazom na citované zákonné ustanovenie je zřejmé, že sa musí jednať o pozemkové spoločenstvo s právnou subjektivitou, teda o žalovaného v 1. rade, pretože toto spoločenstvo vzniklo zo spoločenstva bez právnej subjektivity, ktoré členmi boli strany sporu a navyše v obci Z. iné pozemkové spoločenstvo, či urbarialisti nie sú a nejde ani o neznámych vlastníkov nehnuteľnosti.

X. O trovách konania rozhodol tak, že keďže súd vyhovel žalobe, úspešní boli žalobcovia. Vzhľadom na uvedené súd v zmysle citovaných ustanovení rozhodol o nároku žalobcov voči žalovaným na náhradu trov konania v pomere úspechu, t.j. 100%. Zároveň poukázal na to, že žalovaní v konaní nesúhlasili s úhradou trov konania, pretože žalobcovia o konaní vedenom pod sp. zn. 7C/203/2014 vedeli a nič im nebránilo zúčastniť sa ho a žiadať určenie svojho podielu, čo však v konaní nebolo jednoznačne preukázané. Z uvedeného dôvodu neaplikoval ust. § 257 zákona č. 160/2015 Z. z., pretože na tieto dôvody hodné osobitného zreteľa nemohol prihliadnuť a riadil sa zásadou úspechu.

8. Proti rozsudku podali v zákonnej lehote žalovaní, a to len proti výrokom o trovách konania. Žalovaní odvolanie právne odôvodnili § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Uviedli, že rozhodnutie v napadnutom rozsahu je neprijateľné z viacerých dôvodov. V prvom rade namietali svoju pasívnu vecnú legitímáciu. Uviedli, že ani jeden zo žalovaných nemá vo vlastníctve spoluvlastnícke podiely, ktorých určenia vlastníctva sa v tomto konaní domáhajú žalobcovia. Ďalej uviedli, že žalovaný v 1. rade nevie súdu, ani žalobcom zaručiť, že je právnym nástupcom zaniknutého pozemkového spoločenstva bez právnej subjektivity. Ďalej uviedli, že v predmetnom konaní nebola preukázaná žiadna vina na strane žalovaných v zmysle zapríčinenia stavu, že žalobcovia nemajú zapísané vo svojom vlastníctve predmetné spoluvlastnícke podiely. Nesúhlasili ani

so záverom súdu o tom, že sú medzi stranami konania nejaké rozpory ohľadne týchto spoluvlastníckych podielov. Nesprávne právne posúdenie videli v neaplikovaní ust. § 257 C.s.p.. Uviedli, že nedali príčinu na vedenie tohto konania a teraz boli všetci žalovaní zaviazaní na úhradu trov konania, pretože žalobcovia sa vtedy nechceli na súdnom konaní zúčastniť. Navrhli, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietá a zaväzuje žalobcov k náhrade trov celého konania, alebo aby rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalovaní si tiež uplatnili aj náhradu trov konania v konaní pred súdom prvej inštancie a v odvolacom konaní. Navrhli, aby odvolací súd nariadil na prejednanie odvolania žalovaných pojednávanie.

9. K odvolaniu sa vyjadrili žalobcovia tak, že žiadali, aby prostriedky na vyhotovenie 30 rovnopisov boli aj s poplatkom súdu započítané a vrátené spolu s trovami konania, ktoré im boli priznané vo výške 100%. V ďalšom podaní priložili vyčíslené náklady spojené s trovami.

10. Súd prvej inštancie vydal opravné uznesenie, kedy výrok o trovách konania ostal nezmenený.

11. Proti opravnému uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie žalovaní, pričom obsah ich odvolania bol totožný s obsahom predchádzajúceho odvolania podanému proti rozsudku v časti o výroku o trovách konania.

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 C.s.p., preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných je dôvodné.

13. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať. Predmetom odvolacieho prieskumu bol výrok o náhrade trov konania, ktorý bol odvolaním napadnutý.

14. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

15. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

16. Podľa § 257 C.s.p., výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

17. Zmyslom a účelom náhrady trov konania je poskytnúť úspešnej strane konania ktorej to priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

18. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. O plný úspech žalobcu/žalobcov vo veci ide vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t.j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane.

19. Výnimku pri rozhodovaní o trovách konania predstavuje ustanovenie § 257 C.s.p., ktorého účelom je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko

kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynuli z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. Jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, sú prípady charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinná strana sporu nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sama nezavinila alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán, prihliadne na postoj strán v konaní a prípadne iné okolnosti. Môže tak dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa (viď. uznesenie Ústavného súdu SR z 08.12.2011, sp. zn. II.ÚS/563/2011).

20. Zo slovného ust. § 257 C.s.p. vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Ustanovenie § 257 C.s.p. preto nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane konania; vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 257 C.s.p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj strán v priebehu konania a pod.

21. Zákon explicitne nevypočítava, ktoré okolnosti sú relevantné do takej miery, že môžu predstavovať dôvod na nepriznanie náhrady trov konania. Judikatúra považuje za nepostačujúci na aplikáciu § 257 C.s.p. len všeobecný záver hodnotiaci dopad rozhodnutia o určitom druhu nároku (porov. R 34/1982, R 23/1989).

22. V predmetnom prípade sa žalobcovia domáhali určenia, že nadobudli vlastnícke právo k nehnuteľnostiam špecifikovaným v podanej žalobe, nakoľko podľa ich názoru došlo k splneniu zákonných podmienok pre vydržanie nehnuteľností. V konaní boli ako pasívne vecne legitimovaní označení V. pozemkové spoločenstvo a ďalšie fyzické osoby, ktorým bolo rozsudkom v konaní sp. zn. 7C/203/2014 určené vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom prejednávanej veci.

23. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania neaplikoval ust. § 257 C.s.p. z dôvodu, že na dôvody hodné osobitného zreteľa nemohol prihliadnuť, nakoľko v konaní nemal preukázané, že žalobcovia skutočne nemali vedomosť o prebiehajúcom konaní sp. zn. 7C/203/2014. Odvolací súd sa však s takýmto záverom súdu prvej inštancie nestotožňuje, nakoľko má za to, že v danom prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v okolnostiach, ktoré viedli k uplatneniu práva žalobcami. Odvolací súd má za to, že v danom prípade konanie o určenie vlastníckeho práva, nebolo iniciované zo strany žalobcov z dôvodu správania alebo konania žalovaných, tzn. že z obsahu spisu nevyplýva, že by im títo nejakým spôsobom bránili v ich právach, alebo by neuznávali vydržanie predmetných nehnuteľností. Žalovaní v prebiehajúcom konaní na súde prvej inštancie dokonca nenamietali vydžanie predmetných nehnuteľností žalobcami a ani nijako výrazne neprejavovali nesúhlas s priebehom vydržania, čím nárok žalobcov vlastne uznali a preto aj okolnosti vydržania neboli sporné, čo uviedol už súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení (bod 43 rozsudku). Jedinou skutočnosťou, ktorú žalovaní namietali bola ich pasívna vecná legitimácia a skutočnosť, že žalobcovia mali vedomosť o prebiehajúcom konaní sp. zn. 7C/203/2014, avšak nejavili v danom čase záujem byť účastní na prebiehajúcom konaní. Na základe uvedených skutočností mal odvolací súd za to, že sú splnené podmienky pre aplikáciu ust. § 257 C.s.p., teda, že v predmetnom prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, kedy možno aj plne úspešným žalobcom nepriznať náhradu trov konania. V tomto type sporu je spravodlivé, aby si strany sporu niesli trovy konania samostatne. Jedná sa o spor, ktorý vznikol v dôsledku spoločenských zmien, kedy v období minulého režimu neboli dôsledne zapisované

údaje o vlastníckych vzťahov, na čom nemajú vinu strany sporu a mohli sa nápravy dožadovať súdnou cestou.

24. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie v napadnutom rozsahu zmenil v súlade s ust. § 388 C.s.p..

25. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 257 C.s.p.. V odvolacom konaní rovnako ako v konaní pred súdom prvej inštancie je nutné uplatniť dôvody hodné osobitného zreteľa, na ktoré poukázal odvolací súd vyššie.

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).